

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Naročnina za ozemlje SHS: letno 180 Din, za ½ leta 90 Din, za ¼ leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici šte. 23. — Dopisi se ne vračajo. — Številka pri poštni hranilnici v Ljubljani 11.953.

LETO XII.

Telefon št. 2552.

Ljubljana, v soboto, dne 12. oktobra 1929.

Telefon št. 2552.

STEV. 119.

Za enotnost pisave.

Od uglednega slovenskega trgovca smo prejeli naslednji poziv: »Zdi se mi umestno, da sedaj, ko je Nj. Veličanstvo ustvarilo s svojim zgodovinsko-pomembnim aktom z dne 6. t. m. uresničenje zedinjenja tudi v notranjem oziru, opozarjam ponovno na neobhodno potrebo izenačenja pisav v naši državi, to je, da bi se uvedla latinica, katere prednosti so bile dovolj dokazane v nedavno priobčenem članku.

Apeliram tem potom na vse mero-dajne činitelje — kulturne in prosvetne delavce, da osredotočijo svoje delovanje v to, da bode obveljalo geslo:

»V enotni Jugoslaviji — enotna pisava — latinica«.

Potrebno se nam zdi, da iz omenjenega članka ponovimo samo naslednje: V naši državi je vprašanje izenačenja pisave zelo aktualno, akoravno se mu doslej ni posvečala skoraj nobena pažnja. Ne samo naša državna uprava, temveč zlasti tudi naša trgovina in industrija trpi zelo vsled te razlike in škoda na narodnem premoženju radi tega gre v sto in stotisoče letno. Naj se le vpošteva n. pr. ogromna izguba časa in delovne moči, ki je potrebna za reševanje množice važnih v cirilici pisanih rokopisnih aktov, škoda, ki nastaja vsled dvojnega dela pri transkripcijah, raznih zamud in nesporazumov. O tem bi vedel mnogo povedati pač vsak uradnik, ki ima posla s srbskimi uradi in strankami. Gotovo je, da bi se ekspeditivnost uradov zelo povečala, če bi ta razlika padla.

Notranja trgovina v državi ne trpi manj vsled te razlike. Trgovski stiki naših krajev s srbskim ozemljem in obratno so minimalni. Če se vzame, da se 80 do 90 odstotkov vseh trgovskih poslov izvrši pismenim putem in da na direktno detaljno kupčevanje odpade komaj 10 do 20 odstotkov poslovnega prometa, potem je jasno, kolike važnosti je pisava in nje enotnost v trgovini.

V kulturnem oziru ni položaj nič boljši. Kdo čita danes brez napora v cirilici pisane liste in knjige, bogato srbsko narodno čtivo? Te vrednote so mrtve, saj niti naša inteligenca ne čita rada cirilice, kaj šele naš kmet, naš priprosti človek. Morda bi se hotelo ugovarjati, češ, sedaj se že itak povsod v šolah uče tudi cirilice. Ta ugovor ne drži, ker je gotovo, da bo vsak, ki tudi zna cirilico, segel raje po čitvu v latinici, s katero nima nobenega truda, saj mu je slednja na vsakem koraku po vseh javnih napisih vedno in povsod pred očmi.

In končno: če Slovani in zlasti Jugoslovani ne moremo zlepa doseči izenačenja v jeziku, naj bi vsaj enotna pisava omogočila duševno skupnost, posebno med Hrvati, Srbi in Slovenci, ki je naši državi predvsem tako nujno potrebna, in ki naj tvori začetek in bazo za morebitno jezikovno izenačenje v bodočnosti.

Vprašanje, za katero pisavo bi se bilo odločiti, je vsekakor rešeno. Ako preudarimo, da so vsi kulturni narodi priznali latinici primat in da se je zlasti v zadnjem času vse bolj in bolj poslužujejo, potem tudi za nas ne more biti več vprašanje, kako se nam je odločiti. V Sovjetski Rusiji obstoja jako močan pokret za izpremembo pisave in za sprejem latinice. Nemci vedno bolj in bolj opuščajo svojo go-

Pozdravljamo prvega bana.

Dravska banovina je dobila svojega prvega bana v osebi ing. Dušana Ser-neca, bivšega ministra in podžupana ljubljanskega.

V pristojnost bana spadajo važni gospodarski posli, ki posegajo globoko v gospodarsko življenje. Pri reševanju vprašanj gospodarskega značaja je izredne važnosti, da ima osebnost, ki naj o teh vprašanjih odloča, umevanje za gospodarske potrebe. Naš novi ban je izšel iz praktičnega življenja. Po končanih inženjerskih študijah se je udeleževal v svoji stroki in je takrat prišel v ozke stike z našo trgovino in obrtnostjo, da je mogel detaljno spoznati želje in potrebe gospodarstva. Še bolj pa so se poglobili njegovi stiki s praktičnim gospodarstvom, ko je stopil na čelo Kranjskih deželnih elektrarn in se kot njihov ravnatelj veliko prizadeval za elektrifikacijo Gorenjske. Ta prizadevanja so samaposebi povzročila njegovo poglobitev v naše gospodarske

potrebe. Imel pa je kot vodja velikega podjetja tudi priliko spoznati križe in težave našega podjetništva. Tudi po osvoboditvi je v svojem političnem udejstvovanju prihajal v stike z gospodarstvom. Upravljal je v politiki važna mesta gospodarskega značaja, najprej kot poverjenik narodne vlade in pozneje kot minister za zgradbe. Pa tudi sicer je kot poslanec kazal globoko umevanje za gospodarska vprašanja in se intenzivno z njimi pečal.

Z iskreno radostjo pozdravljamo novega bana. Prepričani smo, da bo tudi v svojem novem delokrogu izpolnil nade, katere stavi nanj Nj. Vel. kralj in naša ožja domovina. Njegovo dosedanje delovanje v gospodarstvu nam daje garancijo, da bo tudi kot najvišji dostojanstvenik Dravske banovine pravično presojal prizadevanja gospodarskih krogov in pospeševal njihove interese.

* * *

IZVOZ VINA IZ JUGOSLAVIJE V ČEŠKOSLOVAŠKO.

Jugoslovanski poslanik v Pragi je imel pred kratkim razgovore s tamošnjimi vinskimi trgovci o možnostih dviga v eksportu vina iz Jugoslavije v Češkoslovaško. Poslaništvo je o zaključku teh razgovorov priobčilo poročilo. Vidimo, da je bil do leta 1927 izvoz naših vin v Češkoslovaško prav majhen. V Jugoslaviji sami se je vino dobro prodajalo, v Češkoslovaški pa ne; deloma je bila tega kriva slaba zaposlenost v Češkoslovaški, deloma so nasprotovale prodaji tudi trgovsko-politične ovire. Leta 1927 so povzročili neugodni zaključki letine v Jugoslaviji in podražitvene stabilizacije lire v Italiji naraščanje našega vinskega izvoza v Češkoslovaško. Po čsl. statistikah ni izvo-

zila Jugoslavija v Čsl. leta 1926 niti 2000 hl vina (za 682.000 Kč), leta 1927 pa že 32.000 hl za 8.100.000 Kč, l. 1928 35.000 hl za 9.500.000 Kč, letos v prvem polletju 20.000 hl za 4.800.000 Kč. Leta 1927 je prevzela Češkoslovaška 35 odstotkov vsega jugoslovanskega vinskega izvoza, leta 1928 pa celo 70 odstotkov. Tako pravi čsl. statistika. Naša statistika pa pravi, da je bila največja odjemalka našega vina Avstrija; a izvedenoi povdarjajo, da je pomenil izvoz v Avstrijo vsled njene posredovalne vloge samo prehodni štadij. Statistika, ki navaja neposredne dežele določbe pošiljave, je torej manj zanesljiva, kakor statistika, ki navaja izvor pošiljave. Vsekakor je izvoz našega vina v Čsl. prav velik in se je treba tega odličnega trga prav pošteno prijeti.

ZAVAROVANEC TRGOVSKEGA BOLNIŠKEGA IN POPDORNEGA DRUŠTVA V LJUBLJANI.

Popravek.

Ni res, da bolniška in podporna blagajna »Merkur« v Zagrebu vrši v Sloveniji pri trdkah in raznih gospodarskih zavodih propagando, da svoje zavarovance pri njej prijavijo v bolniško zavarovanje. Nasprotno pa je res, da je zagrebški »Merkur« ustanovil svojo izpostavo v Ljubljani na povabilo izvestnega števila privatnih nameščencev v Ljubljani. Ni res, da hoče zagrebški »Merkur« samo baje nuditi mnogo večje zavarovanje nego jih dovoljuje zakon o zavarovanju delavcev, temveč je nasprotno res, da zagrebški »Merkur« že sedaj nudi svo-

tiško pisavo in jo nadomeščajo z latinico, oziroma skušajo to staro pisavo modernizirati in prispodobiti latinici. Na Japonskem je pouk latinice obli-gaten in najbolj očitna je tozadevna reforma v Turčiji, kjer se intenzivno dela v pravcu, da se povsod, v javnem in zasebnem življenju, uvede raba latinice.

Zato je potrebno, da se končno tudi pri nas zganemo in spoznamo veliko koristnost in praktičnost enotne in sicer latinske pisave, ki je danes last takorekoč že vseh narodov sveta.

jim članom II. obiskrbi razred v bolnišnici, potem ob izvestnih pogojih posmrtno pripomoč brez ozira na pogrebnino, na katero imajo člani pravico po zakonu o zavarovanju delavcev; dalje zdravljenje še potem, ko so člani že izgubili pravico na zdravljenje po zakonu o zavarovanju delavcev, končno podporo v slučaju brezposelnosti, posredovanje dela in pravno zaščito preko svojega pravnega zastopnika. Ni res, da je z ustanovitvijo svoje podružnice v Ljubljani zagrebški »Merkur« posegel v delokrog Trgovskega bolniškega in podpornega društva v Ljubljani, temveč je nasprotno istina, da zagrebški »Merkur« na temelju § 202 zakona o zavarovanju delavcev od 14. maja 1922, ter rešenja ministra socijalne politike št. 225 od 12. marca 1924, deluje na področju cele Jugoslavije. — Hrvatsko trgovačko društvo »Merkur«.

Denaturiranje petroleja za pogon kmetijskih strojev. Finančni minister je odobril sklep monopolske uprave, po katerem naj se pravilnik za denaturiranje in prodajo denaturiranega petroleja spremeni v toliko, da se domačim rafinerijam dovoli denaturiranje in prodaja denaturiranega petroleja, namenjenega za pogon kmetijskih strojev, pri plačilu minimalne monopolske takse od 10 par pri kg. Dovoljenja za nakup in uporabo denaturiranega petroleja, ki se izdajajo v I. polletju, veljajo samo do 30. junija; dovoljenja, izdana v drugem polletju, pa do 31. decembra.

Revizija socijalne zakonodaje.

(Poročal dr. Adolf Golia na dne Predsedništva Zveze industrijev od dne 6. avg. 1929.)
(Nadaljevanje.)

Glede nedeljskega odmora določa zakon, da se mora zagotoviti pomožnemu osobju neprekinjen odmor najmanj 36 ur, če je en dan praznik, odnosno 60 ur, če sta dva praznika drug za drugim. Slednja določba ni v skladu z odredbo naslednjega odstavka § 12, da se prepušča za ostale praznike, to je za praznične dneve izven nedelj, svobodnemu sporazumu delodajalcev in delavcev, da določijo, kedaj naj se dela in kedaj ne in koliko časa naj traja prekinitev dela.

Odredba, da mora trajati nedeljski odmor najmanj 36 neprekinjenih ur, gre preko lozadneve odredbe konvencije o uporabljanju tedenskega odmora v industrijskih podjetjih, ki določa v členu 2, da mora trajati tedenski odmor najmanj zdržema 24 ur. Mi nismo proti temu, da se omogoči delavstvu čim najboljša izraba tedenskega odmora, vendar moramo ugotoviti, da je pri številnih podjetjih, zlasti pri onih, ki obratujejo s pečmi, izvajanje odredb o neprekinjenem 36-urnem nedeljskem odmoru spojeno ne samo z občutnim izpadom produkcije, temveč tudi z veliko neproduktivno poltrošjo premoga. Razven tega v takih podjetjih pri neprekinjenem 36-urnem odmoru ni možno redno menjavanje izmen. Potrebno je torej, da se za podjetja, ki delajo z izmenami, toda občasno prekinjajo delo, predvidi v novem zakonu izjema določbe, da se sme nedeljski odmor za posamezne izmene skrajšati izpod 36 ur.

Odredbe glede izjem od prepovedi nedeljskega dela naj bi se primerno izpopolnile ter prilagodile prilikam v naši industrijski produkciji. Izrecno naj bo dovoljeno nedeljsko delo v svrhu upostavitve strojev v polno obratno sposobnost, tako da morejo stroji začeti kom normalnega delovnega časa po nedelji takoj stopiti v polni pogon. Nadalje naj bi se dovolila izjema za obrate, ki so navezani prelečno na vodno silo ter morajo časoma vsled pomanjkanja vode obrat omejiti ali celo ustaviti. Smatramo za pravilno, da se dopusti nadoknadenje na ta način izpadlega dela ob nedeljah. Kakor smo poučeni, so se uveljavile take določbe že v zakonodaji nekaterih drugih držav. V izjemnih slučajih naj bi se dovolilo nedeljsko delo tudi posameznim delavskim kategorijam, ako bi sicer podjetje brez lastne krivde utrpelo občutno škodo, odnosno ako je treba izvršili nujna neodložljiva dela, na primer v slučaju globi podvrženih dobav. Zlasti pa naj bi se v novem zakonu predvidela dopustnost nedeljskega dela pri obratih, v katerih se vrši produkcija v več fazah, za one oddelke ki so brez krivde podjetja zaostali v proizvodnji ter s tem ovirajo odnosno onemogočajo redno delo ostalih oddelkov. V primerih, ko je po § 14 zakona dopustno nedeljsko delo, je podjetnik v smislu zadnjega odstavka tega paragrafa dolžan dati osobju primeren odmor med tednom. Kakor smo informirani, se ta določba v praksi ne izvaja in tudi delavstvo samo nikdar ne zahteva nadomestila za nedeljski počitek. Določba o obligatomem nadomestnem odmoru bi torej mogla odpasti, odnosno naj bo taka določba samo fakultativna.

Nočno delo žensk in mladoletnih delavcev.

Odredbe zakona o nočnem delu žensk in mladoletnih delavcev naj bi se pril-

godile odredbam konvencije o nočnem delu žen ter konvencije o nočnem delu otrok v industriji. Washingtonska konvencija o nočnem delu otrok predvideva v členu 2 izjeme od prepovedi nočnega dela za otroke nad 16 letom starosti, zaposlene v nekaterih vrstah industrij, kakor železarnah, jeklarnah, steklarnah in papirnicah. V naši železni industriji je povzročila splošna prepoved nočnega dela mladostnih delavcev obilo težkoč. Posledice te odredbe bodo posebno občutne v poznejših letih, ko bo vsled zmanjšane letnega naraščaja nastopilo pomanjkanje gotovih vrst kvalificiranega delavstva. Izjeme, predvidene v ciliranem členu konvencije o nočnem delu otrok, so ne samo iz vidika racionalnega obratovanja prizadetih industrij potrebne, temveč tudi iz socialno-političnega vidika dopustne. Ni torej nobenega pomisleka, da se te izjemne določbe sprejmejo tudi v naš zakon o zaščiti delavcev.

Delo žen pred porodom in po porodu.

Odredba § 22, da je prepovedano ženam poročinam vsako delo za čas dveh mesecev pred porodom in dveh mesecev po porodu, gre vsekakor predač. Zlasti je neumestna odredba o obilgatornem dvomesečnem odmoru pred porodom. Mi smatramo, da naj se novi zakon prilagodi odredbam konvencije o zaposlovanju žen pred porodom in po porodu, ki določa v členu 3, da porodnica ne sme delati 6 tednov po porodu ter da ima pravico zapustiti delo, ko predloži zdravniško spričevalo, s katerim se potrjuje, da verjetno porodi v naslednjih 6 tednih.

Dečja zavelišča.

Zakon določa, da morajo lastniki podjetij z več nego 100 delavci, med katerimi jih je vsaj 25 z malimi otroki, katerih nimajo med delom nikomur prepuščali v varstvo, napravili v neposredni bližini podjetja posebna dečja zavelišča ter jih na lastne stroške vzdrževati ter namesliti potrebno osebje za oskrbovanje in čuvanje otrok. Ta odredba zakona ne odgovarja našim prilikam ter se pri nas, kolikor nam je znano, tudi ne izvaja. Cilirana odredba je iluzorna, ako podjetje nima denarnih sredstev za napravo in oskrbovanje dečjega zavelišča. Golovo se od podjetja ne more zahtevati, da bi v tako svrhu najelo posojilo proti dragemu obrestovanju. Sicer je pa z ozirom na sedanje besedilo § 26 težavno ugotoviti, da-li postojne v konkretnem primeru predpogoji za dolžnost naprave zavelišča. Pojem »malega otroka« je prilično neodrejen. Tudi je v konkretnem primeru težavno ugotoviti, da-li delavec svojih otrok dejansko ne more nikomur prepustiti v varstvo. Posebno škodljiva se nam zdi odredba § 28, da morajo nova podjetja, glede katerih se približno sodi, da bodo spadala pod obveznost § 26, istočasno z vložitvijo prošnje za odobritev naprave podjetja samega predložiti Inspekciji dela v pogled in odobritev tudi načrt dečjega zavelišča. Jasno je, da taka odredba ustanovitve novih podjetij vse preje nego pospešuje.

Z ozirom na navedeno smatramo, da naj bi odredbe o dečjih zaveliščih v novem zakonu odpadle.

Delavske zbornice.

V skladu z našimi izvajanjem glede stvarnega območja zakona o zaščiti delavcev smatramo, da naj bi se odredbe o delavskih zbornicah nanašale zgolj za osebe, ki naj po našem predlogu spadajo pod zakon o zaščiti delavcev, to je na delavce v pravem pomenu besede. Delovno razmerje in socialna zaščita nameščencev se bo morala ilak urediti s posebnim zakonom ter se bodo mogle v tem zakonu predvideti tudi odredbe o posebnih zbornicah nameščencev.

Kar se tiče pasivne volilne pravice v delavskih zbornicah, smo mnenja, da naj bi se zahtevala starost 30 let. Mi smatramo, da so glede minimalne starosti članov delavskih zbornic merodajni isti razlogi, ki so se uveljavili v raznih zakonodajah glede minimalne starosti članov raznih parlamentarnih odnosno avtonomnih zastopstev.

Borze dela.

Po določbah § 78 odnosno § 90 zakona so upravni odbori pri osrednji borzi

Gospodarski položaj Rumunije.

V povojni dobi se je letos v Rumuniji prvič dogodilo, da se je gospodarska kriza v jeseni poostila, mesto da bi se omilila. V zadnjih desetih letih se Rumunija niti enkrat ni mogla toliko opomoči, da bi mogla s svojimi merodajnimi produkti (žitom in koruzo) prosto in neodvisno razpolagati. Do sedaj se je še vedno ravno v jesni v visoki sezoni za žitni trg pojavila inozemska spekulacija, ki je cene umetno znižala in kmetijstvo občutno oškodovala. Vlada je s svojimi protikrepi bila še vedno prekasno. Dobiček kmetijstva je spravila do sedaj posredovalna kupčija, dočim so kmetje, ki imajo po agrarni reformi le majhna posestva, dobili za svoj pridelek komaj toliko, da so mogli pokriti svoje stroške. Poleg tega so kmetijstvu povzročale občutno škodo tudi elementarne neizgode, ki so bile posebno občutne v Besarabiji, rumunski žitnici. Besarabija zadnja leta zaporedni pridelala nikakega žita. Prebivalstvo je obubožalo in stradalo. Spričo tega je Rumunija vse razpoložljive rezerve porabljala za prehrano Besarabije. Pri teh razmerah je rumunski izvoz žita, ki je bil preje jako izdaten, veliko trpel in to tembolj, ker je bila dosedanja izvozna politika docela zgrešena, kakor se vedno bolj kaže.

Težave kmetijstva morajo v tako izrazito agrarni državi, kakor Rumunija neugodno vplivati tudi na ostali gospodarski in politični položaj. In res je domača industrija, ki je bila zlasti v Transilvaniji lepo razvita, veliko trpela.

Krivdo za ta neugodni položaj se je splošno pripisovalo deloma neustaljenosti valute. Ko se je lej začetkom tekočega leta stabiliziral, se je oddahnila cela država v trdem prepričanju, da se bodo razmere obrnile na bolje. V prvi vrsti je vsakdo upal, da bodo banke, okrepjene po dotoku mnogih milijard iz inozemskih posojil, znižale obrestno mero in tako občutno olajšale položaj. Razočaranje je le prekmalu nastopilo. Mnoge milijarde, porabljene v glavnem za poravnava starih dolgov države industriji, niso prišle v blagajne domačih bank, temveč so šle zopet v inozemstvo, kjer je bila industrija tudi težko obremenjena. Finančni položaj se je radi tega še bolj poostiril.

Sedanji vladi se mora priznati, da se pošteno trudi, izboljšati položaj in da je izdatno olajšala izvoz in uvoz. Toda kaj koristi sedaj dober zakon, ko ni ničesar več na razpolago za izvoz in če poslovni svet ne more ničesar uvažati.

Žalostno dejstvo je, da se je splošni položaj izza stabilizacije leja od dne do dne ostril. Pri bukareškem sodnem dvoru se dnevno protestirajo stotine menic od najnižjih vsot do težkih milijonov in dnevno morajo stare trgovske hiše in tovarne napovedovati krido.

V preteklih letih je jesen vendar vsaj nekoliko poživela kupčijo, ker je prodaja žita donesla kmetom navzlic zgoraj označenim spekulacijam precej denarja. V letošnjem letu je letina veliko boljša nego je bila v prejšnjih letih in splošno se je stavilo na jesenske kupčije velika upanja. Prišlo pa je nepričakovano do preobrata. Žitne cene so tako nizko padle, da kmet ne more pokriti niti svojih stroškov. Ta pojav se ne kaže samo v Rumuniji, temveč tudi drugod, kajti žitne kupčije so povsod slabe, toda v Rumuniji otežuje položaj dejstvo, da je rumunsko žito,

dela odnosno pri krajevnih borzah dela samo pomožni organi tajnikov, ki načeljujejo borzam dela. Mi smo mnenja, da naj paritetično sestavljeni upravni odbori predstavljajo vrhovni samoupravni organ borz dela ter naj zlasti izdajajo navodila in smernice za poslovanje tajnikov ter sklepajo o letnem proračunu.

(Nadaljevanje prihodnj.)

ki je pretežno pridelek malih kmetov, za izvoz manj vredno in se ga vsled tega tudi težje prodaja. Zastonj si je vlada prizadevala, da odpravi te težave, pokazalo se pa je, da je finansiranje žitne kupčije prepozno in da bodo naročeni stroji za čiščenje in sortiranje žita najbrže došli v poštev šele za prihodnjo žetev.

V težkem položaju je tudi rumunska živinoreja, dasi se rumunska živina na svetovnih tržiščih lahko prodaja. Letošnje poletje pa so kužne bolezni povzročile tudi živinoreji veliko škodo in ker Rumunija nima primerne trgovske pogodbe, je izvoz v Nemčijo in v Avstrijo skoro docela izostal.

Tako je cela vrsta raznih okolnosti, ki otežujejo gospodarski in finančni položaj v Rumuniji. Položaj ostri še davčna politika finančne uprave, ki v stremljenju po ravnovesju v državnem gospodarstvu v sredstvih za svoje namene ni posebno izbirljena. Davki in davščine so se tekom tekočega leta izdatno povišale, dočim so se pridobitne in dohodninske razmere prebivalstva poslabšale. Radi tega vlada naložene davke le težko izterjuje.

Kritičen položaj rumunsko javnost tembolj deprimira, ker si je vsakdo svest, da bi Rumunija po svojih prirodnih bogastvih morala imeti lepše dneve, če bi se smotrenejše upravljala. Zavest, da tiči krivda za ostrino krize v prvi vrsti v tem dejstvu, na javnost v splošnem jako slabo upliva.

Navzlic temu pa gotovi finančni krogi, ki poznajo izredne prilike za gospodarski razvoj Rumunije položaj optimistično presoja in upajo, da si bo Rumunija v dohodnem času docela opomogla. V prvi vrsti so to finančni krogi iz Nemčije. Ti so uvideli, da je nemogoče, da bi se Rumunija v gospodarskem oziru mogla orientirati v smeri svojih zaveznikov iz svetovne vojne, kajti ta prizadevanja so ostala skoro brezuspešna. Vedno bolj se uveljavlja prepričanje, da se Rumunija po prirodnih zakonih v gospodarskem oziru nagiblje k Nemčiji. Nemci so to pravočasno opazili in ustanovili v Bukarešti veliko »Rumunsko bančno družbo«, ki naj pospeši gospodarske stike Rumunije z Nemčijo. Banka razpolaga z ogromno delniško glavnico 250 milijonov lejev. Rumunski krogi ustanovitev te banke simpatično pozdravljajo, ker upajo da bo bistveno pripomogla k okrepitvi stikov Rumunije z Nemčijo in s tem pomagala izboljšati sedaj kritični gospodarski in finančni položaj.

Iz naših organizacij

Telefon gremija trgovcev Celje. Gremij trgovcev Celje obvešča vse svoje člane in druge pridobitne poslovne kroge v Celju in okolici, vsa državna in avtonomna mesta, obče vse osebe, ki iščejo slikov z njim, da ima svoj lasten telefon pod št. 203 pri telefonski centrali v Celju.

Trgovci v Ljubljani in ljubljanski okolici, ki še niste poslali prijavnice za pristop k snujočemu bolniškemu društvu trgovcev, storite to čimprej, da zamoremo čimprej sklicati prvi sestanek, na katerem se bodo določile smernice društvenega delovanja. — Pripravljalni odbor.

Kvalitetna znamka

Zahtevajte povsod!

Po svetu

Prodaja premoga v Avstriji je letos bistveno ugodnejša kot lani v tej dobi in je zato tudi rudarstvo veliko bolj zaposleno.

Kultivacija avstrijske zemlje se bo nadaljevala letos in hočejo dobiti za obdelovanje 5000 do 6000 ha nove zemlje.

Rumunske vodne sile so začeli v večji meri izrabljati. Prva stopnja elektrarne ob reki Jalomici s 15.000 KS se še gradi in že bodo pričeli z zgradbo druge stopnje, ki bo dajala prav isto moč.

Poljska izvozna carina za surove kože je odpravljena.

Banka za električna podjetja v Zürichu predlaga zopet 10%-no dividendo.

Angleška in Francoska banka sta imeli na koncu septembra sledečo zalogo zlata: prva za 129.100.000 funtov, druga za 39.400 milijonov frankov.

V Trstu bodo po naročilu angleške vlade zgradili dva parnika, ki bosta obratovala v Belem morju (Severna Rusija).

Nemška plovna družba Hansa zvišuje delniško glavnico za 10 milijonov mark.

Ladji »Resolute« in »Reliance« bo dala družba Hapag preustrojiti tako, da bosta imeli samo še prvi razred. Zlasti ameriško potujoče občinstvo je po teh dveh ladjah tako zelo povpraševalo, da je bila preustrojba potrebna. Vsaka ladja ima 20.000 ton prostornine.

Spojitve nemške organizacije surovih kož, ki je bila že dolgo časa nameravana, se je sedaj izvršila.

Eksport ruskega sindikata nafte v poslovnem letu 1928/29, zaključenem 30. septembra, je znašal 3.500.000 ton, to je za 30 odstotkov več kot v prejšnjem letu.

Petrolina, belgijska prodajna družba Royal Dutch Shell Co., bo s pričetkom bodočega leta pomnožila svojo glavnico za 100 milijonov frankov.

Poljski sindikat kablov hočejo ustanoviti. Pristopiti mu hoče sedem tovarn kablov.

Angleški denarni trg se je pričel botjšati, Angleški banki je pričelo pritekati zlato v precejšnji izmeri.

Osijska železna livarna in strojna tovarna d. d. zvišuje delniško glavnico od 3.750.000 na 5 milijonov dinarjev. Delnice se podpisujejo od 7. do 28. oktobra.

Konferenca vseh tujskoprometnih družb v Jugoslaviji se bo vršila 20. t. m. v Beogradu. Pečala se bo zlasti z vprašanjem, kako privabiti v Jugoslavijo tujce iz Ogrske, Rumunije in iz skandinavskih dežel.

»Putnik« je sklenil s pristojnimi mesti Litve, Latvije, Finske in Belgije pogodbe glede direktnih mednarodnih vozniških listov in drugih potovalnih prometnih olajšav.

Premije za zgradbo novih in izboljšanje starih ladij v jugoslovanskih domačih ladjedelnicah, hoče vpeljati naša vlada in se izdelujejo že tozadevni zakonski načrti. S tem bo rešeno vprašanje državnih prispevkov za naše ladjedelništvo.

Za jugoslovansko črno smreko kot gradbeni material za ladje se zanimajo angleške ladjedelnice. V poštev pridejo zlasti črnogorski gozdi.

Iz pristanišča Šibenik so izvozili v septembru 9000 ton premoga, 8612 m³ stavbnega lesa, 1150 ton karbida in 1300 ton celuloze. Izvoz je izvedlo 21 parnikov ter 19 motornih ladij in jaderne.

Zakonski načrt o nadzorstvu trgovine z narkotičnimi drogami so izdelali v ministrstvu za trgovino in industrijo. Načrt temelji na mednarodnem opijevem dogovoru, ki je bil sklenjen v Zvezi narodov l. 1925 in ki ga je ratificirala Jugoslavija 30. avgusta t. l. Po novem načrtu bo imenovan v trgovskem ministrstvu posvetovalni odbor za nadzorstvo izvoza, uvoza in prevoza vseh narkotičnih drog.

Italijanska Snia Viscosa za leto 1929 najbrž ne bo izplačala nobene dividende. Zaposlenost je sicer dobra, a cene so napram letu 1928 padle. Nadaljni izgledi se smatrajo kot ugodnejši, tendenca v cenah kaže navzgor.

**Priporočajte, prosim, svojim
odjemalcem priljubljene**

MAGGI-jeve izdelke za juhe.

**Lahka prodaja!
Dober zaslužek!**

Razpečuje v kraljevini SHS Fran Ksav. Ležnik, Maribor, Cankarjeva 6

Prekarni položaj kmetijstva v Nemčiji.

Pruski minister za kmetijstvo dr. Steiger je na nemškem kmetijskem svetu v Münstru v nagovoru med drugim izjavil, kakor sledi: »Tudi letos ni žetev poostila položaja kmetijstva, temveč cene za kmetijske produkte. Začetkom tega leta je znašal indeks v veletrgovini z agrarnimi produkti približno 132, do meseca maja je padel na približno 124 in se je potem po gotovih kolebanjih zopet dvignil na stanje početkom leta. To stanje kaže napram indeksu za industrijske gotove produkte, ki znaša približno 157, manjkajočo rentabilnost kmetijstva.

Vzroka temu neugodnemu položaju kmetijstva je iskati razen v močno naraslih bremenih v povojnem času zlasti tudi v svetovnogospodarskih razmerah. Za zaščito poljedelske produkcije je Prusija v poletju odobrila odredbe državne vlade in državnega zbora, ki gredo za tem, da se carinska zaščita za žito, moko, maslo in krompir primerno poviša. Te odredbe značijo samo delno vpoštevanje prizadevanja kmetijskih krogov. Poleg carinsko-političnih odredb, se mora urediti tudi notranji odjem poljedelskih produktov. Pri tem morata sodelovati kmetijstvo samo in država. Da bi se dosegle povoljne cene, se mora poleg stroge izvedbe prisilnega načina mletja žitnih proizvodov skriti posebno

koj po žetvi domača ponudba. O primernih ukrepih merodajni krogi že razpravljajo. Predpogoj je, da se na borzah cene enotno uredijo. Računati se mora s tem, da se uvede na berlinski produkti prav kmalu več notacij za pšenico in rž po različnih hektoliterskih težah. Boljša kakovost bo tem potom dosegla višjo ceno in tako se bo dosežalo prizadevanje za kvaliteto robo in standardizacijo. Za te namene v državnem proračunu predvideni znesek 3 1/2 milj. nemških mark bi se moral zlasti v interesu vzhodnega dela kmetijstva čimprej dati na razpolago.

Pri cenah za krompir ja žal tudi opazati stalno padajočo tendenco. Upam, da se posreči pobijati odvisne ponudbe iz tuzemstva s čim večjim pospeševanjem prizadevanj za gojenje kvalitetnega blaga.

S posebno skrbjo me navdaja razvoj cen za govejo živino. Treba bo tedaj zlasti pospešiti razprave glede izpremembe carine za živino. V sled nazadovanja števila prešičev so dosegle cene za prešiče tako visoko stanje, da mika kmetijce pomnožiti prešičerejo. Števila o gibanju stanja prešičev dokazujejo, da se more domača potreba kriti z domačimi prešiči. To bi utegnulo pospešiti izenačenje carine za svinjsko meso s carinami za govejo živino.

JUGOSLOVANSKI HMELJ IN ČESKO-SLOVAŠKA.

Nemška sekcija zveze hmeljarjev v Zaicu na Češkem poroča, da je izvozila Češkoslovaška v času od 1. septembra 1928 do 31. avgusta 1929 skupno 132 lisov 32 slofov hmelja po 50 kg. Najboljši izvozni meseci so bili oktober—januar z 98.000 slofi. Največja odjemalka je bila Nemčija z 38.15% češkoslovaškega izvoza, za njo Avstrija z 19.92, Francija s 7.6, Belgija s 5.9, Poljska in Svica vsaka s 3.8%. Nafo sledi cela vrsta drugih držav, med njimi tudi Jugoslavija z nekaj več kot 1% (1513 slof.). Glede uvoza v Češkoslovaško je pa Jugoslavija daleko na prvem mestu. Od 10.746 slofov, ki so bili v omenjeni dobi importirani v Češkoslovaško, je prišlo na Jugoslavijo 5869 slofov ali 54.62%. Sledita Poljska z 21% in Rusija s 14%.

DRŽAVNA POPRAVLJALNICA VAGONOV V KRALJEVU.

V Kraljevu (Srbija) so pričeli z gradbo velike državne tovarne za popraviljanje vagonov in lokomotiv. Gradba bo trajala nekako tri leta. Samo svet in poslopja zahtevajo kredit 200 milijonov dinarjev, strojne naprave so preračunjene na 300 milijonov. Material bodo dobili na reparacijski račun iz Nemčije.

DRUŽBA „ILIRIJA“ DUNAJSKA CESTA ŠT. 46

**Trboveljski PREMOG
ŠLEZIJSKI PREMOG
KOKS za industrijo
in kovače
KOKS za centralne
kurjave
OGLJE DRVA
NAJBOLJŠE KVALITETE**

TELEFON ŠTEV. 2820

Razno

Borza dela v Mariboru. Od 29. septembra do 5. oktobra je dela iskalo 117 moških in 80 žensk, t. j. 197 oseb, 155 službenih mest je bilo proslah, delo je dobilo 121 oseb in sicer 56 moških in 65 žensk, odpotovalo jih je 16, odpadlo pa 54, koncem tedna je ostalo še 556 oseb v evidenci; od 1. januarja do 5. oktobra pa je dela iskalo 4524 moških in 2614 žensk, 4152 službenih mest je bilo na razpolago, delo je dobilo 1538 moških in 1630 žensk, odpotovalo jih je 1037, odpadlo pa 2377.

Pri Borzi dela v Mariboru dobijo delo: 3 poljski delavci, 19 hlapcev, 13 viničarjev, 5 gozdni delavcev, 1 kletarski delavec, 30 rudarjev, 2 kovača, 1 kovinolar, 1 klepar, 2 slikarja, 1 mehanik, 1 kollar, 7 mizarjev, 2 tapelnika, 4 krojači, 3 čevljarji, 5 prikojevalcev gornjih delov čevljev, 1 mlinar, 11 soboslikarjev, 4 tesarji, 19 zidarjev, 1 litograf, 1 šofer, več vajencev (sedlarske, pekavske, kovaške, mizarjske, krojaške in čevlarske stroke), kakor tudi 6 kmečkih dekel, 8 služkinj, 6 kuharic, 3 vzgojiteljice, 2 postrežnici, 1 boljša gospodinja, 6 tovarniških delavk, 2 šivilji za obleko, 1 trg. vajenka, 1 špularica, 1 pisarniška moč, 1 kuharica za v graščino, 2 šiviljski vajenki, 1 tekačica.

Trgovskopogodbena pogajanja med Jugoslavijo in Rumunijo se bodo v kratkem pričela.

Mestne davščine v Ljubljani za leto 1929.

Ministrstvo za finance, oddelek za državno računovodstvo in proračun, je odobrilo z razpisom z dne 1. avg. 1929, D. R. br. 118.758, proračun mestne občine ljubljanske za leto 1929 s potrebnostjo 44.008.970 Din in s kritjem v enakem znesku.

Na podstavi odobrenega proračuna sme pobirati mestna občina ljubljanska v letu 1929 te-le občinske davščine in doklade:

1. občinsko doklado na vse državne direktne davke, razen na one, ki so po zakonu prosti doklad, v enaki izmeri kakor v letu 1928, prištevisi 10-odstoten zvišek;

2. vodarino, gosaščino, kanalsko pristojbino in portalni davek v enakem znesku kakor v letu 1928.

Plačilni nalogi, izdani po mestnem magistratu za leto 1928, so torej veljavni tudi za leto 1929; zato se novi plačilni nalogi ne bodo izdali;

3. cena vode, porabljene po vodomerih, znaša pri strankah, ki ne plačujejo nikake vodomerne naklade, namesto dosedanjih Din 1.50 Din 3— za vsak kubični meter vode;

4. mestno trošarino po tarifi, veljavni za leto 1928. Zvišana je le trošarina za južno, presno in suho sadje, kakor za citrone, pomaranče, fige, rožice, rožičevo moko, mandeljne, dateljne in kokosove orehe na Din 1.50 za kilogram, za rožine vseh vrst na Din 2— za kilogram in za čokolado, kakao in vse kandidate blago na Din 3— za kilogram. Zvišana trošarina se sme nanašati le na domače proizvode;

5. občinsko davščino na prenočišča, ki je znižana od dosedanjih 30% na 20% z veljavnostjo od dne 1. avgusta 1929;

6. občinsko davščino na vozila, ki ostane glede izmere na kočije, breke in gige neizpremenjena, dočim se obdavčijo osebni in tovarni avtomobili v letu 1929 ne po efektivnih HP, oziroma po nosilni zmognosti, ampak po čisti teži vozila. Za čisto težo je umeti težo praznega vozila v običajnem in voznomožnem stanju in uradno stehtanega na eni izmed mestnih tehtnic.

Občinska davščina znaša:

a) za osebne avtomobile po Din 70— za vsakih začetih 50 kg čiste teže;

b) za tovarne avtomobile z zračnimi pnevmatikami za vsakih začetih 50 kg čiste teže po Din 32.50;

c) za tovarne avtomobile s polzračnimi pnevmatikami za vsakih začetih 50 kg čiste teže po Din 45—;

d) za tovarne avtomobile s polno gumo za vsakih začetih 50 kg čiste teže po Din 70—;

e) za priklopne vozove tovarnih avtomobilov in traktorjev z zračno gumo za vsakih začetih 50 kg čiste teže po Din 10—, za iste s polzračno gumo za vsakih začetih 50 kg čiste teže po Din 15—, za iste s polno gumo za vsakih začetih 50 kg čiste teže po Din 20 Din.

Počenši z letom 1929 se razširja občinska davščina na vozila tudi na motokikle s priklopnim vozom ali brez njega ter znaša za vsakih začetih 10 kg čiste teže po Din 15—.

Naredba bivše deželne vlade za Slovenijo z dne 4. januarja 1921 (Uradni list z dne 17. januarja 1921, št. 19/5), § 5., točka 2., ki se glasi:

»Vozila so zavezana davku, če ne garažirajo dalje nego 10 km zunaj ljubljanske občinske meje, se izpreminja toliko, da je razdalja zvišana od 10 na 20 km.

Lastniki osebnih in tovarnih avtomobilov kakor tudi motokiklov se pozivljejo, naj dajo svoja vozila takoj stehati na eni izmed mestnih tehtnic. Tehtnične listke je predložiti mestnemu knjigovodstvu najkasneje 14 dni po objavi tega razglašja. Drugače pa veljajo vse določbe, razglašene z naredbo bivše deželne vlade za Slovenijo z dne 4. januarja 1921 (Uradni list z dne 17. januarja 1921, št. 19/5).

V dosedanjih izmeri in ob dosedanjih pogojih sme pobirati mestna občina ljubljanska v letu 1929:

7. občinsko davščino na nočni obisk gostiln in kavarn;

8. občinsko davščino na igre v gostilnah in kavarnah;

9. veselčni davek;

10. tehtarino;

11. uvoznino;

12. tržnino;

13. tržno pristojbino;

14. mestarino;

15. prirastkarino;

16. davščino na vozne listke električne cestne železnice;

17. občinske takse in

18. opominarino.

Na podstavi odobrenega proračuna sme pobirati mestna občina ljubljanska v letu 1929 tudi naslednji novi občinski davščini:

19. občinsko davščino na nezazidane parcele po naslednjem pravilniku:

1. Na nezazidane parcele se plačuje v mestu Ljubljani posebna davščina, ki se steka v stanovanjski fond.

2. Za nezazidane parcele, zavezane tej davščini, se smatrajo predvsem vse nezazidane parcele, ki so v katastru že označene za stavbne, nadalje oni zemljiški kompleksi v

Iz zgodovine Angleške banke.

V decembru leta 1699 je priplula majhna ladja v zaliv Forth na Angleškem. Pripeljala je s seboj preživele od neke ekspedicije, obupane, sestradane. S tremi ladjami je bila ekspedicija odšla, da ustanovi v Srednji Ameriki angleško kolonijo. Ni imela sreče. Samo voditelj ekspedicije, ki je zgubil pri tem podjetju 10.000 funtov in s tem skoraj vse svoje premoženje, ni obupal. Ta mož se je pisal *William Paterson*. On je ustanovitelj Angleške banke.

Veliki gospodarski pionirji niso imeli zmeraj takoj v začetku sreče. Ponesrečeni ekspediciji so sledili še drugi Patersonovi neuspehi. Komaj se je izkrcal, je odprl v Londonu zopet trgovino in je bil kljub velikim težočam v par letih med najuglednejšimi trgovci mesta. A hotel je več. Že dolgo časa ga je bodrila misel, da bi ustanovil velik bančni zavod, ki naj bi nadzoroval denar vsega britanskega kraljestva, ki naj bi dobil pravico izdajanja bankovcev in s tem denarni monopol. Večkrat je predložil Paterson vladni obsežno izdelano prošnjo za ustanovitev zavoda. Z neverjetno površnostjo so prezrli genialne ideje in odlično gospodarsko nadarjenost Patersonovo, ki je jamčila gotov uspeh. Paterson, sin angleškega kmeta, je imel pravo angleško kmečko trdovratnost in ni kljub velikim neuspehom, s katerimi ga je usoda obsipala, opustil svojega načrta. Napravil je četrty poskus in je izdelal to pot prav posebno obsežen načrt, ki so ga končno vendarle odobrili, in sicer zato, ker je bil združen z veliko kreditno ponudbo angleški državi. Dobil je slednjič koncesijo za ustanovitev banke, ki se je obvezala, da bo kot prvo trgovsko transakcijo dala državi na razpolago vsoto 1.200.000 funtov proti 8-odstotnemu letnemu obrestovanju. Kot protiuslugo je dobila banka značaj uradnega zavoda s pravico izdajanja bankovcev.

Ta zadnji poskus se je bolj posrečil kot je Paterson mogel sploh kdaj upati. Dočim mu je naklonila usoda doslej celo vrsto majhnih uspehov in velikih neuspehov, je imel pri tem

zadnjem svojem podjetju Paterson prav srečno roko.

Narod je spetel okoli tega tako izredno nadarjenega moža venec najrazličnejših mitov. V spominu naroda živi ta strastni računar naprej enkrat kot svetnik, ki je hotel srednjeameriške Indijance pridobiti za krščanstvo, enkrat kot morski ropar, ki je lovil španske trgovske ladje.

**KOLINSKA TOVARNA
V LJUBLJANI izdeluje že
pred vojno dobro znano
pristno „VYDROVO“
rženo kavo!**

Tedaj 11. oktobra 1929.	Povpro- ševanje Din	Ponudbe Din
DEVIZE:		
Amsterdam 1 h. gold.	—	22.81
Berlin 1 M.	—	18.5275
Bruselj 1 belga	—	7.9079
Budimpešta 1 pengő	—	9.8975
Carib 100 fr.	1094.40	1097.40
Dunaj 1 šling	7.9603	7.9903
London 1 funt	275.50	276.30
Newyork 1 dolar	—	56.59
Paris 100 fr.	—	222.52
Praga 100 kron	167.60	168.40
Trst 100 lir	295.70	297.70

Opozarjamo na razglas licitacije o razpisu del za adaptacijo žrebčarne na Selu.

mestu, ki jih je po obstoječem regulacijskem in stavbnem načrtu parcelirati in zazidati, dasi se uporabljajo sedaj kot vrtovi ali dvorišča.

3. Tej davščini niso zavezani vrtovi vil, kolikor ne presegajo površine 2500 m², nadalje dvorišča, kolikor niso že po obstoječem zazidalnem načrtu namenjena za zidavo.

Prav tako se ne plačuje ta davščina od vrtov, ki so lastnikom glavni vir njih dohodkov.

4. Izmera davščine znaša za parcele, ležeče med progo južne železnice, dolenske železnice, Gruberjevim kanalom in Ljubljano do izliva Gradaščice, med Gradaščico, podaljšano Bleiweisovo cesto (Krožno cesto) in Vrtačo za vsak m² po Din 2.—.

V ostalih delih mesta se ta davščina za sedaj ne plačuje; lahko pa se vsak čas po sklepu občinskega sveta raztegne tudi na druge dele mesta, čim je regulacijski načrt odobren.

5. Zaradi odmere tega davka mora prijaviti vsak lastnik nezazidanih parcel ali nezazidane parcele, ki gredo semkaj po toč. 4. tega pravilnika, ta zemljišča mestnemu magistratu z navedbo katastrske občine, vložka in izmere v kvadratnih metrih.

Prijava je vložiti v dveh izvodih; en izvod pridržijo mestni magistrat, drugi izvod, opremljen s prezentacijskim razlom magistrata, se vrne stranki.

Če pa lastnik parcele ne vloži prijave, se odmeri davščina uradoma na podstavi pripomočkov, ki jih ima mestni magistrat na razpolago.

6. Plačevanja te davščine so oproščene parcele, ki so last Njegovega Veličanstva kralja, države, ljubljanske samoupravne oblasti in mestne občine ljubljanske ali fondov, ki jih le-te zalagajo.

V vpoštevni primerih sme občinski svet po prostem predurku lastnika poedinih parcel na posebno prošnjo oprostiti tega davka.

7. O izmeri davka se obvesti plačilu zavezana stranka s plačilnim nalogom, iz katerega morata biti razvidna odmerena podstava in letni davčni donos.

8. Davščina se plačuje pri mestni blagajni v 15 dneh po vročitvi plačilnega naloga; če se ne vplača davek pravočasno, se izterja s politično eksekucijo z 8-odstotnimi zamudnimi obrestmi.

9. Zoper odmero davščine je dopustna pritožba na mestni magistrat v 15 dneh po vročitvi plačilnega naloga; o pritožbi odloča občinski svet.

10. Ta pravilnik dobi veljavnost čez mesec dni po objavi v »Uradnem listu ljubljanske in mariborske oblasti«.

Nadalje sme pobirati:

20. takso za predelavo stanovanjskih prostorov v poslovne lokale.

1. Za dovolitev, predelati stanovanjske prostore v poslovne lokale, se plačuje posebna občinska taksa.

2. Ta taksa znaša Din 50.— od vsakega kvadratnega metra ter je plačljiva ob izdaji dovolitve.

3. Kdor začne brez oblastvene dovolitve izpreminjati stanovanjske prostore v poslovne ali jih je že izpreminil, plača, ne glede na ostale zakonite posledice, to takso v dvojni izmeri.

4. Zoper predpis globe po točki 3. je dopustna pritožba na občinski svet v 14 dneh po vročitvi.

Dobava-prodaja

Dobave. Prometno-komercialni oddelček Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 21. oktobra t. l. ponudbe glede dobave toplomerov. — Vršile se bodo naslednje ofertalne licitacije: Dne 31. oktobra t. l. pri gradbenem oddelku Direkcije državnih železnic v Ljubljani glede dobave kretnic, spojk, klinastih plošč, hrastovih in kretniških pragov. — Dne 29. oktobra t. l. pri Direkciji državnih železnic v Zagrebu glede dobave materiala za gornji ustroj; dne 31. oktobra t. l. pa glede dobave 1900 m³ hrastovih desk, 581 komadov gred in 2400 kg karbolineja. — Dne 31. oktobra t. l. pri Direkciji šuma brodske imovne opčine v Vinkovcih glede dobave 776 m³ jelovega lesa. —

(Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani interesentom na vpogled.) — Dne 15. oktobra t. l. se bo vršila pri Komandi dravske divizijske oblasti v Ljubljani licitacija glede dobave pisarniškega materiala (papir, kuverte, svinčniki, pečatni vosek, črnilo, barva za štipiljke, risalni žeblički, vrčica za šivanje aktov itd.) Pogoji so na vpogled pri isti komandi.)

Prodaja lesa, drv in lubja se bo vršila potom licitacije dne 25. in 26. oktobra t. l. pri Direkciji šum v Ljubljani. (Pogoji so na vpogled v pisarni Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani.)

Prodaja stekla. Direkcija državnih železnic, strojni oddelček v Ljubljani sprejema do 18. oktobra t. l. ponudbe glede prodaje 1173 kg zlomljenega stekla. — (Pogoji so na vpogled pri istem oddelku.) — Dne 31. oktobra t. l. se bo vršila pri Direkciji državnih železnic v Zagrebu ofertalna licitacija glede prodaje 11400 kg odpadkov od stekla. (Pogoji so na vpogled v pisarni Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani.)

VINO CET

Tovarna vinskega kisa, d. z. o. z. Ljubljana

nudi

najfinejši in najokusnejši namizni kis

iz pristnega vina

Zahtevajte ponudbo!

Tehnično in higijenično najmodernejše urejena kisarna v Jugoslaviji

Pisarna: Ljubljana, Dunajska cesta 1a, II. nadst. Telefon štev. 2389.

Oddaja zakupa poslovnih lokalov v palači »Ljubljanski dvor« v Ljubljani se bo vršila potom ustne licitacije dne 30. oktobra t. l. pri direkciji državnih železnic v Ljubljani (Ljubljanski dvor). (Natančnejša pojasnila in pogoji so interesentom na razpolago pri omenjeni direkciji.)

Oddaja zakupa restavracije in buffeta v oficirskem domu v Skoplju se bo vršila potom ofertalne licitacije 30. oktobra t. l. pri Komandi III. armijske oblasti (Inženjersko odelenje) v Skoplju. (Oglas je interesentom na vpogled v pisarni Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani.)

Dobave. Strojni oddelček Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 22. oktobra t. l. ponudbe glede dobave raznih tiskovin ter glede dobave prozornih šip; do 24. oktobra t. l. pa glede dobave matic. (Pogoji so na vpogled pri istem oddelku.) — Direkcija državnega rudnika Breza sprejema do 17. oktobra t. l. ponudbe glede dobave raznih ščetk za čiščenje cevi, jeklenih ščetk in smirkovega platna; do 24. oktobra t. l. glede dobave 200 komadov žarulj, 28 komadov zobatih koles, 500 kg lanenega firneža, 250 komadov pil, 100 kg suhe barve, salmijaka, mazalic in ključavnic. — Direkcija državnega rudnika Velenje sprejema do 21. oktobra t. l. ponudbe glede dobave 30 komadov gumijevih zaklopk; do 25. oktobra t. l. glede dobave mizarskega okovja in orodja; do 28. oktobra t. l. glede dobave 2 drobilnih plošč in 600 kg cilindrovega olja. — Direkcija državne železarne Vreš-Majdan sprejema do 30. oktobra t. l. ponudbe glede dobave 4000 kg masti, 5 vagonov pšenične moke, 2500 kg francoskega olja in 6000 kg riža. (Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani interesentom na vpogled.) — Dne 28. oktobra t. l. se bo vršila pri gradbenem oddelku Direkcije državnih železnic v Sarajevu ofertalna licitacija glede dobave 60.000 kg bukovnega oglja. (Pogoji so na vpogled pri istem oddelku.)

Prodaja drv. Direkcija šum v Ljubljani sprejema do 30. oktobra t. l. ponudbe glede prodaje 2000 m³ bukovih drv. (Pogoji so na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani.)

Štev. 28.249

Razglas o licitaciji.

Razpisujem za adaptacijo žrebčarne na Selu prvo javno pismeno ofertno licitacijo zidarskih, mizarskih, vodovodnoinstalacijskih, pečarskih in elektroinstalacijskih del.

Licitacija se vrši

dne 18. oktobra 1929 ob 11. uri dop.

v prostorih gradbenega oddelka, Gosposka ulica 15/I. Tam so na razpolago med uradnimi urami vsi ofertni pripomočki.

Podrobnosti razpisa so razvidne na razglasni deski gradbenega oddelka.

Ljubljana, dne 9. oktobra 1929.

Komisar oblasne samouprave ljubljanske oblasti:
Dr. M. Nallačen, s. r.

Veletrgovina

A. ŠARABON

v Ljubljani

priporoča

špecerijsko blago

raznovrstno žganje, moko in deželne pridelke. — Raznovrstno rudninsko vodo.

Lastna pražarna za kavo in mlin za dišave s električnim obratom. Ceniki na razpolago!

Brzjavlj: Krispercoloniale Ljubljana. - Telefon štev. 2263.

ANT. KRISPER COLONIALE

Ljubljana.

Lastnika: ALOJZIJ LILLEG in JOS. VERLIČ.

Veletrgovina kolonijalne robe.

Velepražarna kave.

Mlini za dišave.

Zaloga špirita, raznega žganja in konjaka.

Mineralne vode.

Ceniki na razpolago. — Točna postrežba.

„SPECTRUM“ D. D. tvornica ogledal in brušenega stekla
LJUBLJANA VII. celovška 81 Telef. 2343
ZAGREB, OSIJEK — Središnja: ZAGREB

Zrcalno steklo, portalno steklo, mašinsko steklo 5 — 6 mm, ogledala, brušena v vseh velikostih in oblikah, kakor tudi brušene prozorne šipe, izbočene plošče, vsteklavanje v med. — »Fin« — navadna ogledala.

KUVERTA

DRUŽBA Z O. Z.

Tvornica kuvert in konfekcija papirja

LJUBLJANA

Vožarski pot 1 Karlovska c. 2

TISKARNA MERKUR

- LJUBLJANA -
GREGORIČEVA 23

se priporoča za naročila vseh trgovskih in uradnih tiskovin. Tiska časopise, knjige, brošure, cenike, statute, tabele i. t. d.

LASTNA KNJIGOVEZNIKA

TRAJNO koristno darilo je samo

„GRITZNER“ in **„ADLER“** živalni stroj ter pisalni stroj **„URANIA“**.

Znižane cene, najlepše opreme edino le pri

JOSIP PETELINC

Ljubljana, blizu Prečernovega spomenika, ob vodi. Telef. št. 2913.

Trgovci, oglašajte v „Trgovskem listu“!